

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

iratok: 18 doboz; 20,16 ifm

raktári elhelyezés: 1-18. doboz III. raktár 1. fal B oszlop 3-4. polc

A 2013. december 13-án beszállított dossziék pirossal vannak jelölve!

Raktári egység	Dosszié száma	Élő/nyitó/hálózatszám	Tárgy	Évkör	Kivonat	Ország
1. doboz	T-1/1	Z-620	"Ragott"	1946-1947, 1958-1963	"Ragott" fn. ügynök beszerzésének első kötete. Az 1945 előtt Erdélyben, majd 1946-tól Magyarországon élő "Ragott" fedőnevű ügynök több lapnál volt újságíró és kapcsolatban állt a Nemzeti Parasztpárt, valamint a Független Kisgazdapárt egyes képviselőivel is. 1956-ban részt vett az illegálisan megjelent "Élünk" című újság szerkesztésében, majd 1956. decemberében disszidált. "Ragott" Svájcban telepedett le, ahol a "Szabadság Klub" tagja, a Magyar Szabadságharcos Szövetség svájci tagozatának vezetője, a "Dunavölgye" című emigráns lap munkatársa volt. A BM II/3-b alosztálya 1961-től foglalkozott tippszemélykéntvele, mert 1960-ban haza akart térni Magyarországra. 1962-ben a Magyarországon élő feleségét szervezté be társadalmi kapcsolatként. A magyar állambiztonsági szervek ígérete szerint "Ragott" egy-két évi svájci tartózkodás - és a svájci magyar emigrációról szóló információk megosztása után - büntetlenül hazatérhetett volna.	Magyarország, Svájc

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

	T-1/2	Z-620	"Ragott"	1958-1969	A <i>beszervezési dosszié</i> második kötetéből megtudhatjuk, hogy 1962. őszén "Ragottné"-t Ausztriába utaztatták, Bécsben találkozott férjével és rábeszélte az együttműködésre. Hivatalosan 1962. november 26-án diktálta le feleségének együttműködésről szóló nyilatkozatát, de már 1962. november 13-án felvették vele a kapcsolatot a magyar állambiztonsági szervek. A dossziében "Ragottné"-ról szóló ügynöki jelentések, valamint a "Ragott", "Ragottné" és kapcsolattartóik között létrejött találkozók és az ügynöki jelentéseinek értékelései vannak. E beszámolók szerint "Ragott" feladata a svájci magyar emigráció megfigyelése volt. Ezen kívül a találkozók rendszeres témája volt "Ragott" esetleges hazatérése, illetve felesége Svájcba települése. Ez utóbbi valósult meg: "Ragottné"-t 1963. szeptember 14-én Svájcba telepítették. "Ragott" 1963. október 12-én váratlanul meghalt Svájcban, "Ragottné" pedig visszatért Magyarországra. Az 1964 és 1969 közötti iratok Ragottné anyagi kéréseiről szólnak.	Magyarország, Svájc
	T-1/3	Z-620	"Ragott"	1959, 1963-1964	"Ragott" fedőnevű ügynök <i>munka dossziéjában</i> a Svájcban élő magyar emigránsokról, illetve szervezeteikről (pl. Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége, Szabadság Klub, berni Keleti Intézet stb.) adott jelentéseket, és csatolta az egyes emigráns vezetőkkel folytatott levelezését is. A dossziében megtalálható a Szabad Magyarország Nemzeti Képviselői Alkotmánytervezete, egy német nyelvű tanulmány a svájci magyar emigrációról, valamint Auer Pál írása "A magyar külpolitika 1957 nyarán" címmel.	Svájc
2. doboz	T-2/2	Kt-738/1964	Zákó András	1958-1960, 1962	Zákó András személyi dossziéja. Az első kötetet 1956-ban megsemmisítették. Zákó András a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége (MHBK) alapítója, vezetője volt. A dossziében a szervezet létrejöttéről, felépítéséről, tagjairól, Zákóról és kapcsolatairól szóló jelentések, összefoglalók, valamint a BM II/3-ba alosztály az MHBK franciaországi szervezetének bomlasztására és Zákó lejáratására irányuló állambiztonsági akció leírásai vannak.	Ausztria, Magyarország, Franciaország

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

	T-2/3	Kt-738/1964	Zákó András	1957-1962, 1968	A magyar állambiztonsági szervek 1957-től tervezték az MHBK vezetőjének, Zákó Andrásnak erőszakos hazahozatalát. Ennek érdekében Ausztriába telepített ügynökök figyelték mozgását, ellenőrizték lakhelyét, környezetét. Ezen kívül Zákó magyarországi kapcsolataival folytatott levelezésének értékelései találhatóak a dossziében. ("Ingyenélők" fedőnevű ügy, ld. az O-15101 dossziésorozatot is.)	Ausztria, Magyarország
	T-2/4	Kt-738/1964	Zákó András	1960-1968, 1972	A dossziében Zákó Andrásnak, az MHBK vezetőjének magyarországi kapcsolatairól szóló jelentések, a román állambiztonsági szervektől kapott, Zákóra vonatkozó iratok fotómásolatai és tartalmi összefoglalói, a Zákóhoz kiutaztatott vagy kitelepített ügynökök jelentései, valamint az MHBK franciaországi szervezetének bomlasztására és Zákó András lejárására készült akciótervek vannak. Zákó András 1968-ban bekövetkezett halála miatt az ügyet lezárták.	Ausztria, Magyarország, Románia, Franciaország, Német Szövetségi Köztársaság
3. doboz	T-3	K-35	"Sajtos"	1952, 1958- 1959, 1961	"Sajtos" fedőnevű ügynök az 1920-as évektől újságíróként dolgozott Budapesten, Prágában és Berlinben. 1939-ben Franciaországba menekült. Ott a csehszlovákiai magyar emigrációs körökhöz tartozott és a "Kisebbségi Közlöny", majd a "Párisi Napló" című lap szerkesztője volt. Széleskörű ismerettséggel rendelkezett magyar emigráns körökben, ezért vette fel vele a kapcsolatot a párizsi rezidentúra 1956 nyarán. Bár hivatalosan nem szervezték be, adott jelentéseket a franciaországi magyar emigrációról, valamint - anyagi ellenszolgáltatásért cserébe - a magyar állambiztonsági szervek által írt, az emigráció bomlasztását célzó cikkek elhelyezését vállalta lapjában. 1959-ben azzal zárták ki a hálózatból, hogy minimum kettős ügynök, de azt is elképzelhetőnek tartották, hogy a franciáknak, az amerikaiaknak és a németeknek is szolgált információkat. A dossziében az ügynök levelezése,	Magyarország, Franciaország
	T-4/1	Z-597/1962	"Sirokmány"	1961-1964, 1966	"Haris Ferenc", illetve "Sirokmány" fedőnevű titkos munkatárs <i>beszervezési dossziéja</i> . "Sirokmány" 1953-tól a Külkereskedelmi Minisztériumban dolgozott, 1954-től 1960-ig a pekingi magyar kereskedelmi kirendeltség munkatársa volt. 1963-ban szervezte be a BM III/I-4-h alosztálya, majd a tokiói magyar kereskedelmi kirendeltség helyettes vezetőjévé nevezték ki. "Sirokmány" 1964. március közepén konfliktusba keveredett egy szórakozóhelyen a japán rendőrséggel. 1964. március 25-én hajnalban közlekedési balesetben meghalt.	Magyarország, Japán

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

	T-4/2	Z-597/1962	"Sirokmány"	1962-1963, 1966	"Sirokmány" fedőnevű titkos munkatárs <i>munka dossziéja</i> . "Sirokmány" a tokiói magyar kereskedelmi kirendeltség helyettes vezetője néhány jelentést adott a kirendeltség alkalmazottairól, valamint a japán üzleti élet Magyarország szempontjából jelentős személyiségeiről. Az ügynök 1964. márciusában Tokióban közlekedési balesetben meghalt.	Magyarország, Japán
	T-5/1	Z-768/1965	"Sam"	1964-1967	"Kereskedő" fedőnevű tippszemély, majd "Sam" fedőnevű ügynök, szervezési dossziéja. "Sam" textilkereskedő 1963-ban feleségével együtt, gyermekeiket hátrahagyva Ausztriába utazott látogató útlevelel és nem tért haza, hanem kávészaküzletet nyitott Bécsben. 1965-ben visszatért Magyarországra, felesége Bécsben maradt. A BM III/I-2-e alosztályával azért vállalta az együttműködést, hogy kiskorú gyermekével együtt újra Bécsbe települhessen. Ez még 1965-ben meg is történt. Az ügynök feladata az Ausztriából Magyarország felé irányuló csempésztevékenységről való információszerezés, bécsi magyar üzlettulajdonosok megfigyelése volt. "Sam" 1967. január 21-én váratlanul meghalt.	Magyarország, Ausztria
	T-5/2	Z-768/1965	"Sam"	1965-1967	"Sam" fedőnevű ügynök <i>munka dossziéja</i> . "Sam" kávészaküzlet-tulajdonos volt Bécsben. A BM III/I-2-e alosztálya 1965-ben szervezte be. A dosszié "Sam" fedőnevű ügynök néhány jelentését tartalmazza magyarországi ismerősei disszidálási szándékáról, csempészéséről, a bécsi magyar kereskedőkről.	Magyarország, Ausztria
4. doboz	T-6/1	Z-592/1962	"Nelson"	1962-1967	"Nelson" fedőnevű titkos munkatárs <i>szervezési dossziéja</i> . A frissen végzett jogász 1962-től a Külügyminisztérium ENSZ Politikai Főosztályán dolgozott. A Külügyminisztérium a New York-i ENSZ-központba akarta helyezni. Ekkor szervezte be a BM III/I-1-a alosztály. Operatív kiképzését megkezdték, a kiküldetés azonban nem valósult meg, mert "Nelson" munkaköre megváltozott, ennek nyomán pedig állambiztonsági feladatai is: genfi székhelyű nemzetközi szervezetekkel kapcsolatban adott információkat. Tartását 1965-ben átvette az ezzel a területtel foglalkozó BM III/I-3-j alosztály.	Magyarország

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

4. doboz	T-6/2	Z-592/1962	"Nelson"	1962-1967	"Nelson" fedőnevű titkos munkatárs <i>munka dossziéja</i> . "Nelson" jelentéseinek kisebb része a Magyarországon tanuló algériai diákvezetőről, Zaigouche Derradjiról, nagyobbik része különböző nemzetközi szervezetekről és azok által szervezett eseményekről, konferenciákról (pl. Nemzetközi Asztronautikai Szövetség Világűrjogi Intézetének párizsi kollokviuma, a bécsi Atomenergia Ügynökség, a Nemzetközi Jogász Bizottság, különböző űrjogi tanácskozások) szólnak.	Magyarország, Algéria, Franciaország, Svájc
	T-7/B	Z-077/58	"Owens Richmond" (Hídvégi")	1957-1963	Beszervezési dosszié. Hídvégi, majd "Owens Richmond" fedőnevű jelölt vegyészmérnök, kutató biológus volt. 1954-től a Chinoin gyár munkatársa, 1955-ben antibiotikumokkal kapcsolatos kutatási eredményeiért Kossuth-díjat kapott. 1956-ban a gyár forradalmi bizottságának tagja volt, majd disszidált, és ezt követően Ausztriában, egy tiroli biokémiai intézetben dolgozott kutatóként. 1957. novemberétől foglalkozott beszerzésével a BM Politikai Nyomozó Főosztály III/6. Osztálya. 1958. márciusától a bécsi rezidentúra tartotta a kapcsolatot "Owens"-szel.	Ausztria, Magyarország
	T-7/M	Z-077/58	"Owens Richmond" (Hídvégi")	1958-1966	Munka dosszié. Hídvégi", majd "Owens Richmond" fedőnevű jelöltet formálisan nem szervezték be, de információkat adott gyógyszergyártási eljárásokról, valamint antibiotikum-termelő törzseket adott át a Chinoin számára. 1964-ben az NSZK-ban, Dortmundban élt. 1966-ban hazatérési kérelmet adott be. A dossziében sok levélmásolat van.	Ausztria, Magyarország, Német Szövetségi Köztársaság
5. doboz	T-8	10-69254/1950	"Wander József"	1949-1969	"Wander József" fedőnevű ügynök beszerzési dossziéja. "Wander Józsefet" 1949-ben szervezték be terhelő adatok - a Volksbunddal és a Nyilaskeresztes Párttal is kapcsolatban állt - alapján, majd Ausztriába telepítették. Feladata a sváb és nyilas emigráció ellenőrzése volt. Az állambiztonsági szervek szerint az ügynök nem végezte munkáját megfelelően. Feltételezésük szerint más hírszerző szervezeteknek is dolgozott, és bár ezt bizonyítani nem tudták - 1953-ban hazatelepítették és 3 év börtönbüntetésre ítélték. 1956 augusztusában szabadult, felajánlotta szolgálatait az állambiztonsági szerveknek, majd 1957 elején disszidált és ismét Bécsben telepedett le. Ügyével többször foglalkoztak. Az ügynök 1964-ben meghalt. A dossziében fotók és az ügynök egyetemi leckekönyve is benne van.	Magyarország, Ausztria

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

	T-9/1	10-69724/1956	"Wilkinson" ("Henrik")	1947, 1949, 1954-1961, 1963, 1966	"Wilkinson Henrik" fedőnevű ügynök <i>beszervezési dossziéja</i> . "Wilkinson Henrik" 1933-tól Angliában élt, saját mérnöki irodát vezetett, ahol elsősorban hadászati járműveket - többek között a normandiai partraszállásnál használt tankokat -, illetve nehézipari gépeket terveztek. A Weiss Manfréd-gyár, majd a Nehézipari Vállalat és különböző minisztériumok szaktanácsadója volt, ezért gyakran utazott Magyarországra. A magyar állambiztonsági szervek 1951 óta álltak kapcsolatban vele, de hivatalosan csak 1956 márciusában szervezte be a BM II/2 Osztály. 1960-ban kizárták a hálózatból, mert a magyar állambiztonsági szervek szerint nem szolgált értékes információkkal. A londoni rezidentúra azonban időnként mint társadalmi kapcsolatot foglalkoztatta.	Magyarország, Nagy-Britannia
	T-9/2	10-69724/1956	"Wilkinson" ("Henrik")	1956-1963, 1966	"Wilkinson Henrik" fedőnevű ügynök <i>munka dossziéja</i> . "Wilkinson Henrik" haditechnikai adatokat (tankok, egyéb harci eszközök leírásait), és - elsősorban a NATO-val kapcsolatos - katonapolitikai információkat, dokumentumokat adott át.	Magyarország, Nagy-Britannia
6. doboz	T-10/1	Z-128/1958	"Gombás Lőrinc"	1956, 1958- 1964	Beszervezési dosszié. "Gombás Lőrinc" fedőnevű ügynök a II. világháború előtt autóalkatrész-kereskedő és nemzetközi járműgyárak magyarországi megbízottja volt. 1945-ben a népbíróság felmentette a vád alól, hogy a zsidóellenes törvényeket kihasználva jutott német cégek kizárólagos magyarországi képviselőjéhez. 1945 után a General Motors magyarországi irodájának vezetője volt, majd 1950-től 1956-ig a Pécsi Autóipari Tröszt osztályvezetőjeként dolgozott. 1957 elején külkereskedelmi magánipar-engedélyt kapott, 5 hónapot töltött Nyugat-Németországban, ahol 21 autógyár kereskedelmi képviselőjét szerezte meg. Ezt követően Magyarországon nem is volt hivatalos állása. 1958-ban szervezte be a BM II/3. Osztály, hogy széleskörű kereskedelmi kapcsolatai révén adjon információkat nyugatnémet ismerőseiről. Üzleti tevékenységét így folytathatta.	Magyarország, Német Szövetségi Köztársaság

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

					Noha 1961-ben a Külkereskedelmi Minisztérium megvonta tőle az iparendélyt, továbbra is sokat utazott Nyugat-Németországba, és ajánlott különböző magyar külkereskedelmi vállalatnál nyugatnémet cégek képviselőjében. 1961-ben kizárták a hálózatból azzal az indokkal, hogy érdemi munkát nem végzett. A magyar állambiztonsági szervek arra is hivatkoztak, hogy "Gombás" valószínűleg kettős ügynök, így operatív ellenőrzés alá vonták - a rá vonatkozó kompromittáló iratokat tartalmazó iratokat is ehhez a dossziéhoz csatolták.	
6. doboz	T-10/2	Z-128/1958	"Gombás Lőrinc"	1956-1965	"Gombás Lőrinc" fedőnevű ügynök levéllenőrzési és telefonlehallgatási anyaga.	Magyarország, NSZK
7. doboz	T-10/3	Z-128/1958	"Gombás Lőrinc"	1958-1960	"Gombás Lőrinc" fedőnevű ügynök munka dossziéja, Az ügynök jelentései külkereskedelmi kapcsolatairól, nyugatnémet nagyvállalatok vezetőiről, illetve általánosságban az NSZK iparáról szólnak.	Magyarország, Német Szövetségi Köztársaság
	T-11/B	10-64252	"Bay"	1959-1969	Beszervezési dosszié. "Bay" vegyész-mérnök, gyógyszerész 1948-tól különböző magyar vegyipari vállalatoknál volt osztályvezető főmérnök. 1953-tól az Ipari Segédanyaggyár, majd az Egyesült Vegyiművek igazgatója volt. 1957-ben fegyelmivel bocsátották el. 1962-ben a Külkereskedelmi Minisztérium helyezte ki a bécsi külkereskedelmi kirendeltségre. 1968-tól Frankfurtban egy gyógyszergyár igazgatójaként dolgozott. 1950-től a BRFK informátora, majd 1951-től "Pajtás" fedőnéven T-lakásgazda volt. 1962-ben vette át tartását a BM III/I-4-f alosztálya, amikor a Külkereskedelmi Minisztérium a bécsi kereskedelmi kirendeltségre helyezte.	Ausztria, Magyarország, Német Szövetségi Köztársaság
	T-11/M	10-64252	"Bay"	1963-1969	"Bay" fedőnevű titkos munkatársat munka dossziéja. "Bayt" 1962-ben a Külkereskedelmi Minisztérium a bécsi kereskedelmi kirendeltségre helyezte. Feladata tudományos-technikai hírszerzés volt. Jelentéseiben a magyar és osztrák, illetve a nyugatnémet vegyipari vállalatok közötti kapcsolatokkal, a nyugati gyógyszeriparral, gyártási technikákkal foglalkozik. Különböző vegyipari anyagokat is megszerzett és átadott, valamint hasonló hírszerző feladatokat ellátó ügynököket is tartott.	Ausztria, Magyarország, Német Szövetségi Köztársaság

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

8. doboz	T-12/1	10-61642/1950	"Székely" ("6150")	1948-1950, 1952-1954, 1956-1967	Beszervezési dosszié. "6150" fedőnevű ügynök, majd "Mérnök", illetve "Székely" fedőnevű titkos munkatárs gépészmérnök, repülőgép-tervező mérnök, repülési szakértő, műszaki fordító, szakújságíró volt. 1945 után a Budai, majd a Budapesti Nemzeti Bizottság tagja, az SZDP értelmiségi csoportjának titkára volt, majd az OMRE (Országos Magyar Repülő Egyesület) munkatársa. Műszaki szakfordítást tanított a Lenin Intézetben, majd az Idegen Nyelvek Főiskoláján, műszaki szótárak szerkesztője volt és számos cikket írt hazai és külföldi lapokba. 1948. elején szervezte be az ÁVH egy 1945 előtt megjelent cikke nyomán pressziós alapon. Feladata szociáldemokrata párttársai megfigyelése volt. 1949. januárjában a Katpol. is szervezte, majd 1950-től 1952-ig az ÁVH foglalkoztatta. Feladata ekkor az OMRE munkatársainak megfigyelése volt.	Magyarország
					1959-től a BM II/3-f alosztálya tartotta vele a kapcsolatot. Külföldi útjai alkalmával felderítő munkát végzett a NATO-országok repülő- és rakétaiparával kapcsolatban, valamint külföldön élő magyar repülési szakembereket vetett fel tippszemélyként. Ld. az OMRE objektum-dossziéját is: O-2187.	
	T-12/2	10-61642/1950	"Székely" ("6150", "Mérnök")	1948-1969	Munka dosszié. "6150" fedőnevű ügynök, majd "Mérnök", illetve "Székely" fedőnevű titkos munkatárs 1953-1954-ben írt jelentései baráti köréről, elsősorban Ajtony Attiláról és Adalberto Struzziero olasz követségi sajtóattaséről szólnak, de "Székely" megemlékezik a Népstadion megnyitásáról, az 1954-es angol-magyar meccsről, és az 1954-ben, az MDP kongresszusán elhangzott Rákosi-beszédről is. Az 1957 és 1960 között keletkezett jelentései külföldi útjairól, emigráns magyar és külföldi légügyi szakemberekről és mérnökökről, különböző konferenciák (pl. Nemzetközi Űrhajózási Szövetség Kongresszusa, elektronikus számítógépek alkalmazásáról szóló tanácskozás stb) témáiról és előadóirol szólnak. "Székely" több jelentést írt Kármán Tódorról.	Magyarország

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

9. doboz	T-12/3	10-61642/1950	"Székely"	1959-1962	Munka dosszié. "Mérnök", illetve "Székely" fedőnevű titkos munkatárs e kötetben lévő jelentései elsősorban külföldi útjairól, emigráns magyar és külföldi légügyi szakemberekről és mérnökökről, különböző légügyi és rakétákkal foglalkozó konferenciák témáiról és előadóirol szólnak, de jelentett pl. szomszédai disszidálási szándékáról is.	Magyarország
	T-12/4	10-61642/1950	"Székely"	1962-1969	Munka dosszié. "Mérnök", illetve "Székely" fedőnevű titkos munkatárs jelentései külföldi útjairól, asztronautikai kongresszusok témáiról és előadóirol, valamint az olasz, a nyugatnémet és a francia repülőgépiparról, NATO-rakétákról szólnak. Több jelentés foglalkozik az Olaszországban élő Oláh György mérnökkel. Székely"-t 1968-ban Párizsba helyezték, a Párizsi Magyar Intézet igazgató-helyettesének nevezték ki.	Amerikai Egyesült Államok, Magyarország, Nagy-Britannia, Olaszország, Franciaország, Német Szövetségi Köztársaság
10. doboz	T-13/1	H-26736	"John Dobson"	1960-1963, 1966-1969	Beszervezési dosszié. "Szatmári Lajos" fedőnevű ügynököt, a debreceni Biogal Gyógyszergyár munkatársát a Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság szervezte be kompromittáló adatok alapján 1960-ban. Feladata kezdetben egy hírszerzőgyanúsúnak tartott ismerőse, valamint több Figyelő-dossziés személy ellenőrzése, illetve nyelvtudásából következően turistákkal való kapcsolat keresése volt. "Szatmári" 1963-ban Budapestre költözött, s az Egyesült Gyógyszergyárban helyezkedett el, ezért elsődlegesen a gyógyszeripar területén foglalkoztatta a BM III/II-1-a alosztály. 1969-ben áadták a III/I. Csoportfőnökségnek, mert az ügynök sokat járt külföldre különböző nemzetközi vásárookra, gyógyszeripari kongresszusokra. Feladata ennek megfelelően tudományos-technikai hírszerzés volt.	Magyarország

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

T-13/2	H-26736	"John Dobson"	1960-1970	Beszervezési dosszié. "Szatmári Lajos" fedőnevű ügynök tartását 1969-ben átvette a BM III/I-5. Osztálya, s esetleges Ausztriába telepítése is felmerült. Ekkor kapta a "John Dobson" fedőnevet. Feladata gyógyszeripari információk szerzése lett volna különböző nemzetközi konferenciákon, vásárokon, az ügynök azonban 1970 márciusában közúti balesetben meghalt.	Magyarország, Ausztria
T-14/1	Z-440/1961	"Kézdy"	1957, 1959, 1961, 1963- 1967, 1969	Beszervezési dosszié. "Kézdy" fedőnevű titkos munkatárs 1959-től a Külkereskedelmi Minisztérium Tőkés Államközi Főosztályán a finn-dán referatúra vezetője volt. 1961-ben a stockholmi magyar kereskedelmi kirendeltségre helyezték. Ekkor szervezte be a BM II/3-h alosztály. Feladata elsődlegesen a külképviseleti elhárító munka volt. 1965-ben tért haza.	Magyarország, Finnország, Svédország
T-14/2	Z-440/1961	"Kézdy"	1961-1965, 1967	Munka dosszié. "Kézdy" fedőnevű titkos munkatárs a stockholmi magyar kereskedelmi kirendeltség munkatársa volt 1961-től 1965-ig. Jelentéseket adott a követség belső életéről, jellemezte a munkatársakat, információkat gyűjtött a Svédországban élő magyarokról és Hruscsov 1964-ben Svédországban tett látogatását is figyelemmel kísérte.	Magyarország, Svédország
T-15/B	Z-1773	"Edward Bryan"	1968-1971	Beszervezési dosszié. "Edward Bryan" nyugatnémet állampolgár a szintén nyugatnémet Chemische Werke Hüls vegyipari vállalat magyar és bolgár ügyintézője volt 1968-tól 1971-ig. A BM III/I-3-j osztálya tippként foglalkozott vele magyarországi - főleg a Chemolimpex-szel folytatott - üzleti tárgyalásai során. Részletes megvesztegetési tervet is kidolgoztak ezzel kapcsolatban. "Bryan" 1971-ben repülőgép-balesetben meghalt.	Magyarország, Német Szövetségi Köztársaság

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

11. doboz	T-16	H-43138	"Morland"	1965-1973	Beszervezési dosszié. "Markos " fedőnevű informátort, az IBUSZ idegenvezetőjét a BM III/II-9-b alosztálya szervezte be 1965-ben, de már 1962-től társadalmi kapcsolatként foglalkoztatták. Feladata az általa vezetett külföldi turistacsoportok megfigyelése volt. 1969-ben disszidált, nyugatnémet állampolgárságú feleségével az NSZK-ban telepedett le. 1972-ben a III/I-3. Osztály ismét fel akarta venni vele "Morland" fedőnéven a kapcsolatot, de az ügynök 1972. november 27-én meghalt. A dossziében rengeteg "K"-anyag van.	Magyarország, Német Szövetségi Köztársaság
	T-19/1	H-42538	"Krüger"	1959, 1964- 1969	Beszervezési dosszié. "Kovács János" fedőnevű informátort, békési evangélikus lelkészt 1964 novemberében hazafias alapon szervezte be a BM Békés megyei Rendőr-főkapitányság III/III alosztálya. Feladata a helyi evangélikus lelkészek ellenőrzése, nyugati kapcsolataik felderítése volt. "Kovács János" maga is kapcsolatban állt különböző nyugat-európai egyházi segélyszervezettel, ahová - 1965-től az állambiztonsági szervek támogatásával - rendszeresen utazott. Feladata ezen szervek Magyarország elleni tevékenységének felderítése volt.	Magyarország
	T-19/2	H-42538	"Krüger"	1969-1971, 1975	Beszervezési dosszié. "Kovács János" fedőnevű, délvidéki származású informátor, békési evangélikus lelkész 1969-ben a jugoszláviai Verbácon vállalt lelkészi hivatalt. Ekkor vette át "Krüger" fedőnéven a BM III/I-4. Osztálya. Feladata a Lutheránus Világszövetség ellenőrzése volt. 1970-ben Svájcba költözött, s a kapcsolatfelvételi találkozó előtt, 1971. április 1-én meghalt.	Magyarország, Jugoszlávia, Svájc
	T-19/3	H-42538	"Krüger"	1970, 1975	Munka dosszié. "Krüger" fedőnevű informátor, evangélikus lelkész jelentései a Vatikán és Jugoszlávia közötti konkordátumról (1969), illetve a Lutheránus Világszövetségről szólnak.	Jugoszlávia, Vatikán, NSZK, Ausztria
12. doboz	T-20	Z-844	"Jerics Ottó"	1965-1976	Beszervezési dosszié. "Jerics Ottó" fedőnevű levélcím-tulajdonost 1965-ben szervezte be a BM III/I-3-j alosztálya. 1975-ben bekövetkezett haláláig foglalkoztatták.	Magyarország
	T-21	Z-2164	"Váró"	1973-1976	Beszervezési dosszié. "Váró" fedőnevű titkos megbízott hazai levélcím-tulajdonos volt 1974-től 1976-ban bekövetkezett haláláig.	Magyarország

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

	T-22/1	K-1394/1	Vidovics Ferenc	1946-1949, 1957-1960, 1962, 1964	Vidovics Ferenc személyi dossziéja. Vidovics a Független Kisgazdapárt tagja, a párt egyik országos szervezője volt. A német megszállás után bekapcsolódott az ellenállási mozgalomba. 1944. márc. 26-án a Gestapo letartóztatta, Kistarcsára internálták. 1945-től nemzetgyűlési képviselő és rövid ideig Somogy vármegye főispánja volt. 1946. augusztus 12-én leváltották, 1946. decemberében államellenes szervezkedés vádjával tartóztatták le. A Budapesti Megyei Bíróság 1949-ben büntetéseit összevonta: háborús és népellenes bűntett, fegyver- és lőszerrejtegetés, valamint egyéb köztörvényes bűntett miatt 20 év börtönre ítélte. 1956. szeptemberében szabadult. A forradalomban fegyveresen vett részt, leverése után disszidált, előbb Bécsben, majd az USA-ban telepedett le.	Magyarország, Ausztria, Amerikai Egyesült Államok
					A BM II/3. Osztály 1961-ben azért nyitott személyi dossziét ellenőrzésére, mert New Yorkban a "Magyar Politikai Foglyok Antikommunista Szövetsége" alapítója, a "Magyar Bizottság" és az "Amerikai Magyar Szövetség" tagja volt. A dosszié a volt kisgazdapárti politikus 1945-46-ban elhangzott beszédeinek leiratait, rá vonatkozó ügynöki jelentéseket, feljegyzéseket, újságcikkeket és Vidovics bírósági ítéleteit tartalmazza.	
	T-22/2	K-1394/2	Vidovics Ferenc	1941-1942, 1957-1958, 1960-1967, 1972-1973, 1976, 1986	A dosszié az 1956 után az USA-ban letelepedett volt kisgazdapárti politikusról, Vidovics Ferenc nemzetgyűlési képviselőről szóló ügynöki jelentéseket, kompromittálására vonatkozó terveket, újságcikkeket tartalmaz.	Amerikai Egyesült Államok, Ausztria, Magyarország
13. doboz	T-23	Z-1034	"Csáki"	1967-1976	Beszervezési dosszié. "Csáki" fedőnevű titkos megbízottat a BM III/I-1-c alosztálya 1967-től foglalkoztatta hazai levélcím tulajdonosként. 1975-76-ban a III/I.-X. Önálló Alosztálya (Operatív összeköttetés) vette át tartását kísérleti anyagot tartalmazó csomagok fogadása és továbbítása céljából.	Magyarország

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

T-24/1	Z-1074	"Barth"	1963-1964	Beszervezési dosszié. "Tolnai" fedőnevű jelöltet a BM Pest megyei Rendőr-főkapitányság III/III-2 Alosztálya 1963-ban kezdte tanulmányozni, hogy munkahelyén, a Közép-Dunavölgyi Vízügyi Igazgatóságon rendelkezzenek hálózati személlyel. A beszervezéstől 1964-ben elálltak, mert alkalmasabb embert találtak.	Magyarország
T-24/2	Z-1074	"Barth"	1958, 1963, 1966-1974, 1977, 1992	Beszervezési dosszié. "Barth" fedőnevű titkos megbízottat, az Országos Vízügyi Hivatal repülési főmérnökét, vitorlázórepülőt 1968-ban szervezte be a BM III/I-5 Osztály, elsősorban tudományos-technikai információk megszerzésére, illetve konkrét személyek megfigyelésére. Az ügynököt a későbbiekben külföldön - Angliában, Svájcban, Irakban - szerették volna foglalkoztatni, "Barth" azonban 1977-ben balesetet szenvedett és meghalt.	Magyarország, Nagy-Britannia, Irak, Svájc
T-24/3	Z-1074	"Barth"	1967-1975, 1977	Munka dosszié. "Barth" fedőnevű titkos megbízott beszervezésekor "E. Rühn" fedőnevű vitorlázórepülő barátja megfigyelését kapta feladatul, akiről több jelentést is adott, de beszámolt a magyar amatőr repülősport legismertebb személyiségeiről, repülőbajnokságokról és repüléstechnikai kérdésekről, valamint külföldi útjairól (Svájc, Vietnam), amelyeken vízügyi szakértőként vett részt.	Magyarország, Svájc
T-25	H-62100	"Éles"	1969, 1972, 1974-1976, 1978-1979	Beszervezési dosszié. "Éles" fedőnevű titkos megbízottat, a Külkereskedelmi Minisztérium főelőadóját 1976-ban szervezte be a BM III/II-1-a alosztály. Külföldi tárgyalásairól adott rendszertelenül jelentéseket. 1978-ban felmerült, hogy a következő évtől a genfi Magyar Állandó ENSZ Misszió egyik részlegénél fog dolgozni, ezért átvette a BM III/I-1. Osztály. "Éles" 1978-ban váratlanul meghalt.	Magyarország

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

14. doboz	T-26/1	H-18544	"Örkényfalvi"	1963-1969, 1974-1977, 1979	Beszervezési dosszié. "Ábel" fedőnevű informátor, majd "Örkényi", illetve "Örkényfalvi" fedőnevű titkos munkatárs 1954 és 1956 novembere között a BM I. Főosztályán főhadnagyi rangban teljesített szolgálatot, feladata Magyarországra beutazó nyugati kereskedők ellenőrzése volt. 1956 után Prágába költözött, majd 1958-tól az IBUSZ idegenvezetőjeként, 1963-tól az IBUSZ Idegenvezetői Osztály vezetőjeként dolgozott. 1958-ban szervezték be "Ábel" fedőnéven. Tartását 1964-ben vette át a BM III/II-3-b alosztálytól a BM III/I-1-a alosztály, ekkor kapta az "Örkényi", majd "Örkényfalvi" fedőnevet. 1964-től 1969-ig, illetve 1975-től 1979-ben bekövetkezett haláláig az IBUSZ londoni irodájának vezetője volt.	Magyarország, Nagy-Britannia
	T-26/2	H-18544	"Örkényfalvi"	1964-1968	Munka dosszié. "Örkényi", majd "Örkényfalvi" fedőnevű titkos munkatárs jelentései Londonban élő emigráns magyar üzletemberekről, elsősorban utazási cégek vezetőiről és alkalmazottairól szólnak.	Magyarország, Nagy-Britannia
15. doboz	T-27/1	H-28215	"Szebeni Géza"	1959-1971	Beszervezési dosszié. A dossziét eredetileg Bt-1734/1 számon irattározták, később kapta a T-27/1 számot. "Szebeni Géza" fedőnevű ügynök, baptista lelkész a Magyar Bibliaterjesztő Társulat vezetője volt 1938-tól. 1945-től a Wesselényi utcai baptista gyülekezet lelkésze volt. 1950-ben valutaüzérkedés vádjával másfél év börtönbüntetésre ítélték. Lelkészi hivatalát elvesztette, segédmunkásként dolgozott. 1954-től alkalmazta újra a baptista egyház lelkészként és főkönyvelőként is. 1961-ben szervezte be a BM II/5-c alosztály az egyház bomlasztására. 1969-ben az USA-ba telepítették.	Magyarország, Amerikai Egyesült Államok

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

	T-27/2	H-28215	"Szebeni Géza"	1971-1981	Beszervezési dosszié. A dossziét eredetileg Bt-1734/2 számon irattározták, később kapta a T-27/2. számot. "Szebeni Géza" fedőnevű ügynök, baptista lelkész 1969. januárjában az USA-ba települt, egy ottani gyülekezet prédikátora lett, így a BM III/I-1. Osztály foglalkoztatta tovább. 1972-ben kizárták a hálózatból, mert valószínűsítették, hogy hazai környezetében dekonspirálódott, s amúgy sem voltak elégedettek munkájával. "Szebeni" nem tért vissza Magyarországra, az USA-ban halt meg 1981-ben.	Magyarország, Amerikai Egyesült Államok
16. doboz	T-27/3	H-28215	"Szebeni Géza"	1970-1975	Munka dosszié. A dossziét eredetileg Mt-1098 számon irattározták, később kapta a T-27/3 számot. "Szebeni Géza" fedőnevű ügynök egy detroiti baptista gyülekezet prédikátora volt. Jelentései a gyülekezet tagjairól szólnak. Bár az ügynököt 1972-ben kizárták a hálózatból, "Szebeni" 1975-ig küldött titkosírásos leveleket az állambiztonsági szerveknek.	Magyarország, Amerikai Egyesült Államok
	T-28	Z-3379	"Csernyei"	1979-1982	Beszervezési dosszié. "Nicolett", majd "Csernyei" fedőnevű titkos munkatárs a Mosonmagyaróvári Városi Tanács Termelési és Ellátásfelügyeleti Osztályán dolgozott osztályvezetőként. 1979-ben a Győr-Sopron megyei Rendőrfőkapitányság szervezte be bűnügyi hálózatként. Jelentései helyi kisiparosokról, bolti lopásokról szólnak. Később állambiztonsági hálózatként szerették volna tovább foglalkoztatni, de "Nicolett" 1982-ben váratlanul meghalt.	Magyarország
	T-29/1	Z-2842	"Pádár"	1979-1983	Beszervezési dosszié. "Pádár" fedőnevű titkos munkatárs 1971-től a Külügyminisztériumban dolgozott hivatalsegédként. 1971 és 1974 között Buenos Airesben, 1975-től 1977-ig Daccában teljesített szolgálatot. A Külügyminisztérium 1979-ben helyezte ki a New York-i magyar ENSZ misszióra hivatalsegédnek. Ekkor szervezte be a BM III/I-2. Osztálya.	Amerikai Egyesült Államok, Magyarország
	T-29/2	Z-2842	"Pádár"	1981-1982	Munka dosszié. "Pádár" fedőnevű titkos munkatárs feladata a New York-i magyar ENSZ misszió portásaként az ENSZ misszió épületének biztonsági ellenőrzése volt. 1983-ban bekövetkezett haláláig ott dolgozott.	Amerikai Egyesült Államok, Magyarország

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

17. doboz	T-30	10-69103	"Madarász Pál"	1950-1955, 1963, 1982	Beszervezési dosszié. "Madarász Pál" fedőnevű ügynök 1948-ban disszidált, mert nem akart bevonulni katonának. Ausztriában, majd Franciaországban telepedett le, ahol kapcsolatba került a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége (MHBK) hírszerző szervével. 1951-ben négy hetes kiképzés után küldték vissza hírszerző feladattal Magyarországra. A határ átlépése után elfogták és itt is beszervezték, majd visszafordították. Franciaországban, majd Nyugat-Németországban élt. 1954-ben illegálisan és a magyar állambiztonsági szervek tudta nélkül hazatért, ezért felmerült, hogy "Madarász Pál" árulók ügynök. A kapcsolatot megszakították vele.	Franciaország, Magyarország, Német Szövetségi Köztársaság, Amerikai Egyesült Államok
	T-31/B-1	H-22705	"Lőrinczi Béla"	1958-1974, 1978-1981	Beszervezési dosszié. "Lőrinczi Béla" fedőnevű informátor, majd titkos munkatárs 1959-től a Külkereskedelmi Minisztérium angol referense volt. Ekkor szervezte be a BM II/2-b alosztálya azzal a céllal, hogy a brit kereskedelmi attasé kapcsolatrendszerét tárja fel és adjon információkat a brit-magyar kereskedelmi kapcsolatokról. 1961-től 1965-ig a londoni magyar kereskedelmi kirendeltség II. o. kereskedelmi titkáráként dolgozott. 1965-től 1970-ig a Külkereskedelmi Minisztérium amerikai-kanadai referatúráján volt főelőadó, majd 1970-ben Kanadába helyezték. 1975-től a Hungarocoop Vállalat Államközi Főosztályának vezetője volt. Feladata gazdasági-politikai hírszerzés volt az adott országokban.	Magyarország, Nagy-Britannia, Kanada
18. doboz	T-31/B-2	H-22705	"Lőrinczi Béla"	1978-1986	Beszervezési dosszié. "Lőrinczi Béla" fedőnevű informátor, majd titkos munkatárs 1959-től állt kapcsolatban az állambiztonsági szervekkel, többször dolgozott külföldön. 1981-ben az etiópai magyar kereskedelmi kirendeltség vezetőjének nevezték ki. Innen 1983-ban Zimbabwe-ba helyezték, ahonnan 1985-ben tért haza. 1986-ban meghalt.	Etiópia, Zimbabwe

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

3. 2. 2.

T-dossziék

(1941)1946-1987 (1992)

	T-31/M-2	H-22705	"Lőrinczi Béla"	1961-1966	Munka dosszié. "Lőrinczi Béla" munkadossziéjának első kötetét 1981-ben megsemmisítették. Az informátor, majd titkos munkatárs 1961-től 1965-ig a londoni magyar kereskedelmi kirendeltség II. o. kereskedelmi titkáráként dolgozott. Jelentéseiben elsősorban a brit-magyar kereskedelmi kapcsolatokkal foglalkozik. Információkat adott különböző brit kereskedelmi cégek képviselőiről, egyeseket tippszemélyként tanulmányozott.	Magyarország, Nagy-Britannia
	T-31/M-3	H-22705	"Lőrinczi Béla"	1965-1973, 1978, 1983- 1984, 1987	Munka dosszié. A kötetben lévő jelentések az ügynök az USA budapesti nagykövetségének kereskedelmi titkárával folytatott megbeszéléseiről, Budapestre látogató amerikai és kanadai kereskedelmi delegációkkal folytatott tárgyalásokról, magyar-amerikai, illetve magyar-kanadai kereskedelmi kapcsolatokról, valamint az etióp és a zimbabwei kereskedelmi kapcsolatok kialakításáról szólnak.	Amerikai Egyesült Államok, Magyarország, Etiópia, Kanada, Zimbab we

Készült 4 példányban:

1. sz. pld.: Irattár
2. sz. pld.: Belső fondosszié
3. sz.pld.: Raktár
4. sz. pld.: Kutatóterem

2014.12.16
Unger Gabriella